

DZIENNIK NARODOWY

wychodzi o godz 8-ej rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

KINO

Niebywała Sensacja!

Nowy program od czwartku do niedzieli włącz.

Spieszcie zobaczyć

Niebywała Sensacja!

„CZARY”

Początek w dnie powszednie o g. 5-ej, w dnie świąteczne o g. 3-ej.

Niezwykłe arcydzieło kinematograficzne

CZARNA KSIĄŻKA

Sensacyjny dramat polityczny w 5 aktach osnuty na tle stosunków Warszawskich w czasie rewolucji w 1905 r. POLA NEGRI w roli głównej ze współdziałaniem Warszawskich artystów.

Nad program „OTWARCIE SFJMU” 9 i 10 lutego

NACZELNIK PAŃSTWA

Dziś ma się odbyć w Sejmie akt doniosłego znaczenia, o charakterze prawno-państwowym. Dotychczasowy Naczelnik Państwa, komendant Piłsudski, zgodnie ze swą dawną zapowiedzią ma na ręce Sejmu złożyć swój urząd. W tym wypadku Sejm znajdzie się wobec alternatywy: albo uchwali kom. Piłsudskiemu votum zaufania i temsamem wyrazi życzenie, aby komendant Piłsudski dalej piastował urząd Naczelnika Państwa polskiego, albo też przyjmie do wiadomości złożenie władzy przez kom. Piłsudskiego i dokona wyboru innego Naczelnika Państwa, pozostawiając ewentualnie władzę tę tymczasowo w rękach marszałka sejmowego.

Sądząc z panujących nastrojów i obecnego stanu umysłów w kraju, Sejm obrzymia większością zaakceptuje pierwszą możliwość, tzn. uchwali votum zaufania kom. Piłsudskiemu. Takie załatwienie sprawy odpowiadałoby najbardziej woli obrzymiej większości społeczeństwa, które pragnie widzieć na czele państwa w dalszym ciągu kom. Piłsudskiego, nie tylko wielkiego patriotę i żołnierza, względnie twórcę i haterskiego żołnierza polskiego, ale także jednego z najwybitniejszych i najgłośniejszych — czasu tej wojny polaków.

Ze taki jest nastrój i życzenie większości społeczeństwa, dowodzi także fakt, że obóz przeciwny Piłsudskiemu dotąd prawie nie śmiał wysuwać innych kandydatur, a jedynie bardzo nieśmiało wymieniano nazwisko p. Dmowskiego.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że większość sejmowa opowie się za kom. Piłsudskim, świadczą o tem nie tylko entuzjastyczne owacje, jakie w ostatnich dniach urządzono mu w Warszawie i okazji różnych wystąpień, nie tylko silne wrażenie, jakie wywołało Jego orędzie przy otwarciu Sejmu, przemawia za tem także obecna sytuacja polityczna w kraju i rządzie, z której wszyscy zapewne zdają sobie sprawę. Kierownictwo spraw polskich spoczywa obecnie w rękach trzech ludzi: kom. Piłsudskiego, prezydenta ministrów Paderewskiego i p. Dmowskiego, przedstawicieli Polski na kongresie pokojowym.

Przynależność polityczna tych trzech mężów jest tego rodzaju, że w zarządzie państwa polskiego panuje pewnego rodzaju równowaga, że ci trzej mężowie są, można to śmiało powiedzieć, szandarowymi przedstawicielami trzech najwybitniejszych odłamów polskiej myśli politycznej. Kom. Piłsudski, choć bezpartyjny, gdyż nie si takim być Naczelnik Państwa. re-

prezentuje obóz nowoczesnej demokracji polskiej (lewica), prezydent Paderewski, nie należący wyraźnie do żadnego obozu, przedstawia żywioły umiarkowane (centrum) p. Dmowski, jako narodowy demokratę przedstawia prawicę. Kto wie, czy w obecnej sytuacji możnaby w ręce lepszego zespołu ludzi złożyć kierownictwo spraw państwa polskiego.

Jest to pewnego rodzaju trjumwirat, którego naruszenie zwichnęłoby obecną równowagę i mogłoby wywołać nieprzewidziane następstwa. Kom. Piłsudski cieszy się taką popularnością i zaufaniem, zwłaszcza w szerokich masach ludowych, że wystąpienie Sejmu przeciw Niemu wywołałoby mogłoby powszechne rozgorzyczenie, które w obecnych warunkach bynajmniej nie jest pożądane. Kom. Piłsudski jest uważany poniekąd za męża zaufania mas ludowych, zaś ze względu na armję, jej jednolitość i jej ducha bojowego, dzięki któremu żołnierz dokonuje cudów bohaterstwa na różnych frontach pozostanie kom. Piłsudskiego ma doniosłe znaczenie.

Z tych różnych względów, które tu tylko krótko naszkicowaliśmy, kwestja pozostania kom. Piłsudskiego u steru rządów nie jest kwestją danego obozu, czy kierunku politycznego, lecz jest kwestją państwową. Jest rzeczą chwalebna, że Naczelnik Państwa, dotrzymując złożonego przyrzeczenia, zamierza w ręce Sejmu złożyć swą godność, atoli interes państwa wymaga, aby kom. Piłsudski pozostał dalej na czele państwa. Wymaga tego sprawa dalszej spokojnej organizacji państwa polskiego, porządku i spokoju wewnątrz kraju, wymaga tego sprawa tworzącej się armji polskiej.

Względy powyższe są tak jasne i ważne, że także koła umiarkowane na prowincji opowiadają za dalszym pozostaniem Kom. Piłsudskiego jako Naczelnika Państwa. Można się tedy spodziewać, że za tą przeważającą opinią pójdzie także Sejm demokratyczny i swoją uchwałą utrzyma go na obecnem stanowisku.

— O rozejm polsko-ukraiński. We wtorek wyjechała z Warszawy do Lwowa specjalna misja aliantów, złożona z następujących osób: generała Barthelemy i komendanta Vicaire jako przedstawicieli Francji, generała Cartona de Yari, jako przedstawiciela Anglii, komendant Stabile, jako przedstawiciela Włoch i p. Lorda, jako przedstawiciela Ameryki.

Misja ma na celu przerwanie działań wojennych na froncie i doprowadzenie do rozejmu między walczącymi.

Kongres a sprawa polska

Nieufność Wilsona względem Polski

»Daily Graphic« pisze: Wysłanie komisji do Polski oznacza, że komisja ta ma Polskę poinformować o trzech rzeczach:

1) O oficjalnem uznaniu polskiego rządu.
2) O wysłaniu polskich dywizji, znajdujących się we Francji.

3) O ewakuacji prowincji poznańskiej przez wojska niemieckie. Przepuszczają, że cztery mocarstwa — Japonia w tej sprawie stoi na uboczu — nie porozumiały się ostatecznie w tej sprawie. W francuskich kołach wojskowych sądzi, że po myśli warunków rozejmu musi nastąpić wycofanie wojsk niemieckich z Gdańska. Nie udało się jednakże uzyskać na to placet prezydenta Wilsona, którego poglądy na oddanie Polsce Gdańska są wątpliwe.

Głos angielski o pomocy koalicji

»Times« w korespondencji z Paryża pisze: Kwestje polską i rosyjską dyskutowano dotychczas w ten sposób, że przy rozważaniu interwencji upodabniano te dwa państwa. To był błąd. Wysłania wojsk nigdy na serio nie rozważano. Polacy też o wysłanie wojsk do Polski nie prosili. Pomoc, której polacy żądali, jest natury więcej moralnej niż materialnej. W tej mierze odczuwają oni, że ze strony koalicji nie podtrzymywano ich ducha tak, jakby się tego mieli prawo spodziewać. Koalicja uznała prawo polaków do autonomji, ale widzi ona w nakreśleniu granic nowego państwa polskiego trudne zadanie. Nie chciano tego dotykać, dopóki konferencja pokojowa nie wyrobi sobie w tej sprawie zdania. Pozostawiono więc polakom, aby sami szukali wyjścia z sytuacji.

Autor artykułu zastanawia się następnie nad niebezpieczeństwem bolszewickiem, grożącym Polsce i nad sprawą przesłania dwóch dywizji polskich z Francji do Polski. Autor domaga się aby przy odnowieniu rozejmu zawarowano przejście wojska polskiego i amunicji przez terytorjum niemieckie. Nie można sądzić, aby droga przez Gdańsk mogła być bezpieczna, o ileby kolej i port nie przeszły pod kontrolę ententy. Niezbędne jest wysłanie w tym celu małego oddziału wojsk ententy. Autor ubolewa następnie nad tem, że koalicja nie może się zdecydować na udzielenie Polsce szybkiej pomocy, która jest niezbędna dla walki z bolszewizmem. Jedyną pozytywną rzeczą jest wystąpienie komisji przez konferencje pokojową do Polski.

Exspose p. Dmowskiego

»L'Independence Polonaise« podaje dosłowny tekst wniosków, które zakończyły expose p. Dmowskiego przed reprezentantami koalicji. Wnioski te brzmiały:

1) Kwestja niebezpieczeństwa niemieckiego: Niezbędne jest, ażeby zatrzymano Niemców w ich pochodzie na wschód, co możnaby uczynić przez

proste żądanie sprzymierzeńców. Trzeba również, ażeby w rozejmie, który ma być odnowiony, ustalono warunki, któreby dały ludności polskiej gwarancję, że nie będzie prześladowana i że będzie mogła czekać w spokoju decyzji konferencji pokojowej.

2) Jest rzeczą niezbędną, ażeby otwarto drogę z Gdańska dla transportu amunicji, broni i środków żywności. Artykuł zawieszenia broni, który pozwala sprzymierzeńcom na swobodny przejazd z Gdańska do Torunia, powinien być wykonany. To można osiągnąć przez okupację drogi kolejowej zapomocą wojsk sprzymierzonych, albo też przez uzyskanie gwarancji, że Polacy będą mieli wolny przechód, w ciągu którego nie będą molestowani. Jest to bezwzględnie konieczne w celu wysłania armji generała Hallera, który jest oczekiwany tak niecierpliwie w kraju. Polacy żądają również, ażeby im posłano odzież, broń i amunicję dla armji, która się tworzy. Ludzi mają dosyć, brak jednak tego, co jest konieczne do ich wyekwipowania.

3) Należy uregulować sytuację w Galicji wschodniej, gdzie Lwów jest ciągle atakowany przez Ukraińców i gdzie Polacy mogliby się bronić i zaprowadzić porządek w kraju, gdyby mieli to, co niezbędne w zapasach odzieży, amunicji i broni dla armji polskiej.

Żywność dla Polski

Biuro prasowe Komisji rządzącej komunikuje, że onegdaj odbyła się konferencja dyrektora głównego urzędu zakupna przy ministerstwie żywnościom w Warszawie z członkami wydziału aprowizacyjnego komisji rządzącej. Obradowano nad rozdziałem mąki, kaszy i tłuszczów, które mają nadejść w tych dniach z Ameryki. Pierwsze transporty są już w drodze i nadejdą prawdopodobnie w tym tygodniu do Polski. Galicja i Śląsk otrzymają 1.750 wagonów po 10 ton słoniny i tłuszczu wieprzowego pierwszej jakości, dalej 9.000 wagonów mąki pszennej z 60 proc. wymialem; kaszy nadejdzie ogółem 7.200 wagonów, z czego Galicja otrzyma 30 proc.

Przybycie tej żywności do Polski obniży znacznie ceny i przyczyni się do unormowania stosunków w Polsce. Żywność ta nadeszła czterema parowcami amerykańskimi do Rotterdamu, gdzie przeładowano ją na pociągi, a obecnie jest w drodze do Polski.

* * *
Cukier z poznańskiego nadszedł do Krakowa w ilości 60 wagonów.

Popularność kom. Piłsudskiego

Warszawski korespondent »Czasu« donosi, że w ostatnich czasach wzmożyły się w społeczeństwie Królestwa prądy umiarkowane. Objawem tego jest także fakt, że niewątpliwie przesunięcie się naczelnika Piłsudskiego ku prawej stronie, nie tylko nie osłabiło, ale nawet wzmogło jego popularność w mieście. Popularność ta była z po-

